

Pentagons pārskata plānus

ASV Aizsardzības ministrija pirmoreiz kopš Padomju Savienības sabrukuma pārskata un atjaunina savus plānus iespējamam bruņotam konfliktam ar Krieviju, ieskaitot Krievijas iebrukumu Baltijas valstīs. Tā vēsta žurnāls "Foreign Policy".

Šie Pentagona plāni atspoguļo jaunu ģeopolitisko realitāti, kura iestājusies pēc Krievijas veiktās Krimas pussalas aneksijas un kurā Krievija vairs nav potenciāla partnere, bet ir kļuvusi par potenciālu draudu. "Nemot vērā drošības vidi, ņemot vērā Krievijas darbības, ir kļuvis redzams, ka mums jāatjaunina mūsu plāni atbildei uz jebkādu potenciālu agresiju

pret jebkādam NATO valstīm," sacīja augsta ranga aizsardzības amatpersona, kas ir informēta par atjauninātajiem plāniem. "Krievijas iebrukums Ukrainas austrumos ir licis ASV atsvaidzināt savus plānus. Tie bija lielā mērā novecojuši," atzina bijusī aizsardzības ministra vietniece politikas jautājumos Mišela Flurnoja.

Saskaņā ar viņas teikto jaunajiem plāniem ir divas versijas. Viena koncentrēta uz to, ko ASV var darīt NATO ietvaros, ja Krievija uzbrūk vienai no NATO dalībvalstīm, bet otra apsver ASV rīcību ārpus NATO ietvariem. Abas atjaunināto plānu versijas koncentrētas uz Krievijas iebrukumiem Baltijas valstīs, kas tiek uzskatītas

par vistiešāko fronti jaunai Krievijas agresijai. Šīs versijas arī aizvair vairāk koncentrējas nevis uz tradicionālo karadarbību, bet uz hibrīdkara taktiku, kuru Krievija lietojusi Krimā un Austrumukrainā.

Pentagons neparedz scenāriju, kurā Krievijai neizdotos vispirms sagrābt daļu Baltijas valstu teritorijas. Mērķis ir atturēt Krieviju no tā, bet, ja tas neizdotos, tad rūpīgi atgūt Krievijas sagrābto NATO teritoriju. ASV aizsardzības ministrs Eštons Kārters šovasar paziņoja, ka ASV nosūtīs desmitiem tanku, bruņumašīnu un haubiču uz Baltijas un Austrumeiropas valstīm, lai atturētu Krieviju no agresijas.

Pentagons arī apsver dažā-

das hibrīdkara scenārijus, pat tādu, kurā tiktu lietoti kodolieroči. "Ja paveras uz publicēto Krievijas militāro doktrīnu, es tiešām ticu, ka cilvēki domā par taktisko kodolieroču lietošanu tā, kā nav ticis domāts daudzus gadus. Doktrīna noteikti nenozīmē, ka viņi to darīs, bet būtu bezatbildīgi vismaz nepadomāt par šiem jautājumiem," sacīja Flurnoja. Šie Pentagona plāni ir arī signāls Krievijai, ka ASV nesež, rokas klēpi salikušas, un signāls ASV Kongresam, ka Amerikas ārpolitikas prioritātes ir krietni mainījušas kopš pēdējā četrgadējā aizsardzības pārskata, kurš tika publicēts, kad krīze Ukrainā tikai sākās, un kurā tikpat kā nemaz nav pieminēta Krievija.

ĪSUMĀ

Latvija. Valsts ieņēmumu dienests lūdz parlamentu atļaut sodīt veselības ministru un Saeimas deputātu Gunti Belēviču par Saeimas amatpersonas deklarācijā norādīto atzveidumu viena miliona eiro apmērā, rāda VID iesniegums Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā. VID iesniegumā teikts, ka pēc veiktās pārbaudes konstatēts, ka Belēvičs nav ievērojis deklarācijas iesniegšanas termiņu un nav norādījis tajā izsniegtu atzveidumu viena miliona eiro apmērā, līdz ar to viņš ir pārkāpis normatīvajos aktos noteiktās prasības. VID Belēvičam par konstatētajiem pārkāpumiem vēlas piespriest 350 eiro naudas sodu.

Ungārija Libānas laikraksta reklāmas laukumā publicējis brīdinājumu migrantiem nedoties nelegāli uz Ungāriju, norādot, ka par to draud cietumsods. Libānas lielākajā laikrakstā "An Nahar" ("Diena") vakar publicētajā paziņojumā, kas aizņem veselu lappusi, Ungārijas valdība norāda, ka "tiek veikta stingrāka iespējama darbība" pret cilvēkiem, kas mēģina Ungārijā iekļūt nelikumīgi. Libānā ir daudz bēgļu no Sirijas, kuru mērķis ir nokļūt Rietumeiropā. 15. septembrī Ungārijā stājās spēkā likums, kas paredz līdz trīs gadu cietumsodu par nelegālu robežas šķērsošanu. Par Zoģa uz Ungārijas robežas bojāšanu draud cietumsods līdz pieciem gadiem.

Romas pāvests Francisks svētdien Kubas vizītes laikā tikās ar bijušo prezidentu Fidelu Kastro un viņa brāli, tagadējo prezidentu Raulu Kastro, kuri ir valdījuši Kubā kopš 1959. gada komunistu revolūcijas. Tikšanās notika pēc tam, kad pāvests bija celebrējis brīvības misī Havanas Revolūcijas laukumā, uz kuru ieradās simtiem tūkstoši cilvēku. Pāvests tikās ar Fidelu Kastro viņa mājās Havanā, bet pēc tam valdības mitnē aiz slēgtām durvīm notika viņa tikšanās ar Raulu Kastro. Vatikāna preses sekretārs Federiko Lombardi pastāstīja, ka pāvesta saruna ar Fidelu Kastro bija "loti neformāla un draudzīga" un tajā tika skarti dažādi temati, tostarp vides aizsardzība.

Atbildību nosaka vēl vairākām amatpersonām

Saeimas Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisija vakar vienojās gala ziņojumā **atbildību par Zolitūdes traģēdiju norādīt arī Rīgas mēram Nilam Ušakovam un Rīgas pilsētas Būvvaldes vadītājam Ingusam Virčavam.** Komisija atbalstīja opozīcijā esošās partijas "No sirds Latvijai" deputātes

Ingunas Sudrabas priekšlikumu par atbildīgiem Zolitūdes traģēdijā minēt arī bijušos finanšu ministrus Einaru Repši, Andri Vilku un bijušo parlamenta Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītāju, pašreizējo finanšu ministru Jāni Reiru un citus. Sudrabas rosinājums, ko komisijas vairākums atbalstīja, paredz, ka "komisijas vērtēju-

mā atbildīgas par situāciju, ka vairāk nekā piecu gadu periodā – no 2009. līdz 2014. gadam – valstī faktiski vairs netika īstenota valsts kontrole pār būvniecības procesu, ir gan tās amatpersonas, kuras pieņēma lēmumu likvidēt Valsts būvinspekciju, gan tās, kuras pēc Valsts kontroles revīzijas ziņojuma neatjaunoja valsts kontroli pār būvniecības procesu". Bez amatpersonām, ko komisija jau iekļāvis gala ziņojumā, tika pieņemti lēmumi minēt arī Repši, Vilku, bijušos Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājus Gunti Bērziņu un Jāni Reiru, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vadītājus Gunti Blumbergu, Ventu Armandu Kraukli, Andri

Bērziņu, Vjačeslavu Dombrovski, Jāni Ozoliņu.

Iepriekšējā komisijas sēdē deputāti vienojās gala ziņojumā norādīt, ka par Valsts būvinspekcijas likvidēšanu un līdz ar to arī Zolitūdes traģēdiju politiska un morāla atbildība jāuzņemas ekspresmjeram, pašreizējam Eiropas Komisijas viceprezidentam Valdim Dombrovskim, bijušajiem ekonomikas ministriem, tagadējam "Vienotības" ģenerāļsekretāram Artim Kamparāram un Danielam Pavļutam, kā arī bijušajiem Ekonomikas ministrijas valsts sekretāriem, pašreizējam satiksmes ministram Anrijam Matisam un Jurim Pūcem. Par gala ziņojuma apstiprināšanu komisija plāno balsot 12. oktobrī.

FOTOFAKTS

Piramīda

Japānā no 57 155 nūdeļu traucieniem izveidota pasaulē lielākā pārtikas iepakojumu piramīda, kas slējas 7,4 metru augstumā un veidota 69 stāvos.

FOTO - AFP/LETA

Uzvaru svin Alekša Cipra partija

Grieķijas parlamenta ārkārtas vēlēšanās svētdien uzvarējušās partijas "Radikāli kreiso koalīcija" (SYRIZA) līderis **Aleksis Ciprs svētdienas vakarā apstiprināja, ka atkal veidos valdošo koalīciju ar nacionālistisko partiju "Neatkarīgie grieķi".** "Mēs kopā turpināsim cīņu, kuru sākām pirms septiņiem mēnešiem," Ciprs paziņoja uzvaras mītiņā pēc tam, kad ANEL līderis Pans Kammens uzlēca uz skatuves un viņu apskāva. Abas partijas bija izveidojušas šādu valdošo koalīciju arī pēc SYRIZA uzvaras parlamenta vēlēšanās janvārī, kad Ciprs pirmoreiz kļuva par premjerministru.

Apmēram pēc 90% balsu saskaitīšanas svētdien notikšajās vēlēšanās SYRIZA ir ieguvusi 35,53% balsu, bet konservatīvā partija "Jaunā demokrātija" ir otrajā vietā ar 28,05% balsu. Janvārī SYRIZA

bija ieguvusi 36,34% balsu. Ir gaidāms, ka valdošajai koalīcijai parlamentā būs 155 no 300 deputātu mandātiem, tātad neliels vairākums. No janvāra līdz augustam tai bija 162 mandāti. Trešajā vietā pēc iegūto balsu skaita atkal ir neonacistu partija "Zelta rītausma" ar 7,01% balsu, bet ceturtajā vietā ir socialistu partija "Panhellēnistiskā socialistiskā kustība" ar 6,37%. Jaunajā parlamentā ir iekļuvušas pavisam astoņas partijas, pārvarot tam nepieciešamo 3,0% barjeru.

Ciprs par ārkārtas vēlēšanu rīkošanu paziņoja un no amata atkāpās 20. augustā pēc tam, kad daļa parlamenta deputātu no SYRIZA nostājās pret premjerministru balsojumus par 86 miljardu eiro lielās starptautiskās palīdzības programmas apstiprināšanu un nepieciešamo reformu programmām, kas paredz būtisku izdevumu samazinājumu un nodokļu kāpumu.

ŠAJĀ DIENĀ

22. septembrī

1236. Lietuvieši un zemgaļi Saules kaujā sakāva Līvonijs ordeņa krustnešus.

1499. Šveice kļuva par neatkarīgu valsti.

1965. Ar ANO pieprasīto pamieru beidzās Indijas un Pakistānas karš par Kašmīru.

1989. 101. gada vecumā nomira amerikāņu dziesmu autors Ērvins Berlins, kas sarakstījis vairāk nekā tūkstoši dziesmu, ieskaitot "White Christmas".

1994. "NBC" sāka demonstrēt populāru humora seriālu "Draugi".

1999. ASV Tieslietu ministrija iesniedza tiesā iespaidīgu apmēru prasību pret tabakas industriju, pieprasot kompensāciju par smēķēšanas izraisītajām slimībām.

SAGATAVOJIS PAULIS KAUFMANIS.